

A rendezvény támogatói:

VERES PÉTER GIMNÁZIUM
BAÁR-MADAS REF. GIMNÁZIUM
TATA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
VASZARY JÁNOS ÁLT. ISK., TATA

E-PRO KFT., TATA
BRINGÓHINTÓ KKT.
NAPVILÁG ALAPÍTVÁNY
ATTILA HOTEL, BUDAPEST

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KEREKES BARNABÁS

A verseny első (körzeti) fordulójának helyi szervezői:

Bács-Kiskun és Csongrád megye: BARANYI BETTINA (Makó), DANCSI GYÖRGYNÉ (Makó), DR. HIDEGNÉ TORMA ERZSÉBET (Kiskunfélegyháza), JUHÁSNÉ ROZGONYI MÁRTA (Kecskemét), KUSTÁR TAMÁSNÉ (Kecskemét), PÉTER MARIANN (Kiskunhalas), TERCSINÉ TÓTH ILONA (Kecskemét), TÓTHNÉ HLAVÁCS MÁRIA (Szentés), UDVARHELYINÉ BÉRES IRMA (Szeged)

Baranya, Somogy és Tolna megye: BÓRÁNÉ KRASZNAILDIKÓ (Balatonföldvár), ENGLERTNÉ EKLICS IBOLYA (Pécs), GENCZLERNÉ HERCZEG ÁGOTA (Bonyhád), MEDE ZSOLTNÉ (Bóly), MUHARINÉ JOÓSZ ZSUZSANNA (Tolna), NAGYVÁRADI HENRIETTE (Siklós), DR. SÜTŐ ZOLTÁNNÉ (Kaposvár)

Békés és Jász-Nagykun-Szolnok megye: JUHÁSZ ISTVÁNNÉ (Szarvas), KOCSMÁR MÁRIA (Szolnok), TÓTH ÉVA (Töröksemmelkés), TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (Gyula)

Borsod-Abaúj-Zemplén megye: KLAJ SÁNDORNÉ (Miskolc), DR. LUKÁCSNÉ FORGÁCS BEÁTA (Miskolc)

Budapest – Dél-Buda: ANTAL ERZSÉBET, GÖRÖG ZSÓFIA, OLÁHNÉ NÉMETH ILDIKÓ, SZABÓNÉ EGERVÁRI ÁGNES, DR. SZABÓNÉ REICHERT HILDA

Budapest – Dél-Pest: ÁRVÁNÉ DOBA MÁRIA, BALOGH GERTRÚD, LATÁK ISTVÁN, NAGY ANDREA, PAVLUSKA ÉVA

Budapest – Észak-Buda: FARKAS ESZTER, GELNICZKY GYÖRGY, HORVÁTHNÉ LÁPOSI ÉVA, MERÉNYI IMRE, DR. PRÓSZ GYÖRGYNÉ SZABÓ ÁGNES

Budapest – Észak-Pest: DR. GYOPÁRNÉ BARZSÓ MARGIT, KAPOVINÉ BODÓ ANNA, KOCSMÁR SÁNDORNÉ, LÓRÁNTFI MÓNICA, MAGYAR ZSOLT

Fejér és Veszprém megye: BERNÁTH VALÉRIA (Székesfehérvár), KÁSA ZSUZSANNA (Veszprém), NAGYNÉ DÖMÖS ERIKA (Veszprém), PETRIK ZSUZSANNA (Bicske)

Hajdú-Bihar megye: BARDÓCZINÉ WEINÉMER ÉVA (Debrecen), CZEGLÉDI ILDIKÓ (Debrecen), KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Derecske), SZABÓNÉ JUHÁSZ EMESE (Hajdúszoboszló), WEINÉMER SÁNDOR (Hajdúböszörmény)

Heves és Nógrád megye: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Eger), OMBÓDINÉ MADAI JUDIT (Gyöngyös)

Komárom-Esztergom és Győr-Moson-Sopron megye: BOGNÁR EDIT (Győr), GAZDAPUSZTAINÉ VÉBER GABRIELLA (Tata), MOGYORÓSNÉ ZACHAR ILDIKÓ (Esztergom), SZABÓ JÓZSEFNÉ (Tatabánya)

Pest megye: CSÁKÓ JÓZSEFNÉ (Dunakeszi), KÁNTOR ARANKA (Érd), KUN SÁNDOR (Monor), POZSGAI MARIANNA (Budaörs), SZABÓNÉ EKKER ÉVA (Gödöllő), TAKÁCSNÉ BERKI VERONIKA (Budaörs)

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye: CSERVENYÁKNÉ BIHARI ILONA (Nyíregyháza), MURGULYNÉ KOVÁCS EDIT (Mátészalka), TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Kisvárd)

Vas és Zala megye: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Zalaegerszeg), MARTH JÓZSEFNÉ (Sárvár), TISLERNÉ TÓTH ZSUZSANNA (Nagykanizsa), TRAXLERNÉ HORVÁTH EDINA (Szombathely)

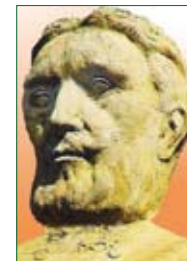
„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2012. Országos döntő 4. osztály

A rendezvény fővédnökei:

Dr. GLOVICZKI ZOLTÁN oktatásért felelős helyettes államtitkár
Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus

A feladatsorok összeállítója:

PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

FERENCZY NOÉMI középiskolai tanár
MARTON ÁGOTA középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

Az országos döntő főkoordinátora:

GAZDA-PUSZTAINÉ VÉBER GABRIELLA középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

1. **Szótaglánc** két szótagos szavakkal. Melyik illik a hetedik helyre?

HÁROM – ROMBOL – BOLHA – HAMAR – MARCSI – _____ – _____ ?

(A) KÓBOR (B) GAZDA (C) KOROM (D) KARVALY (E) LÁRMA

2. Gárdonyi Géza *Éjjel a Tiszán* című versének idéztük az utolsó versszakát, ám a verssorok összekeveredtek. Próbáljátok meg helyreállítani a sorrendet, majd válasszátok ki a rá vonatkozó igaz megállapításokat!

1. és a hármas koporsóban   3. a király a dalt hallgatja.

2. Koporsója arany, ezüst,   4. vasból van a burkolatja

(A) A helyes sorrend 2 3 1 4. (B) A versrészlet Attiláról, a hun királyról szól.
(C) A szavak között vannak olyanok, amelyeket másképp ejtünk, mint írunk.
(D) Van olyan szó, amelyet ha ékezettel látunk el, megváltozik a jelentése.
(E) A helyes sorrend szerint a második és a negyedik sor rímel.

3. Azonos szófajok. Azokat a felsorolásokat jelöljétek meg, amelyekben mind a három tag ugyanolyan szófajú!

(A) aradi, jótékony, botor (B) meg, az, fel (C) bátorság, Kolozsvár, fiú
(D) rí, gyere, lesznek (E) tizenkettő, sok, nagy

4. Móra Ferenc *A csókai csóka* című versének összekeveredtek a szavai. Állítsátok helyre az első négy sorát! Ha jól dolgoztatok, akkor már csak az a feladat, hogy az első, a negyedik, a tizedik, a tizenegyedik és tizenkettedik betűt összeolvaszátok, és megfejtétek, mit jelent az így kapott szó.

eszébe Csókai   szeretett öltözni
csókának mi jutott?   Föl volna fehérbe.

(A) régi fiúnév (B) törött, csonka (C) kisebb vízi jármű
(D) ivóedény, bögre (E) kis fának a tönkje

5. Hiányosan adtunk meg közmondásokat. Azokat jelöljétek meg, amelyek a munkáról szólnak, azaz amelyekbe a kipontozott helyre a munka szó illik!

(A) A jó ... dicséri mesterét. (B) Hamar ... ritkán jó.
(C) Nem a ... teszi az embert. (D) Jó ... fél siker. (E) Minden jó, ha jó a ....

6. Gyűjtsétek össze az összes olyan kétbetűs magyar szót, amelyekben a betűk sorrendje: mássalhangzó – magánhangzó, és a magánhangzó rövid! Ezután jelöljétek meg a helyes megállapításokat!

(A) Kevesebb mint 13 ilyen szó van. (B) Többségük visszafelé is értelmes.
(C) Van köztük, amelyik akár két különböző dolgot is jelenthet.
(D) Van olyan, amelyik megkettőzve is értelmes.
(E) Legfeljebb nyolc magánhangzóval lehet így szót alkotni.

7. Mit csinál, aki kódorog?

(A) töpreng (B) dorgál valakit (C) koldul (D) kószál (E) búslakodik

8. Egy jól ismert vers harmadik versszakát idéztük. Jelöljétek meg a rávonatközö igaz állításokat!

„Síma tükrén a piros sugárok
(Mint megannyi tündér) táncot jártak,
Szinte hallott lépteik csengése,
Mint parányi sarkantyúk pengése.”

(A) Az idézet Petőfi Sándortól származik.
(B) Találunk benne a mai helyesírástól eltérő szóalakot.
(C) A „piros sugárok” kifejezés a felkelő napra utal.
(D) A versben szó van egy vizet merítő leányról.
(E) A szelíd Duna végül pusztító erővel lép ki medréből.

9. A jelentése miatt az egyik szó kilóg a többi közül. Melyik ez a szó?

(A) komor (B) elszontyolodott (C) fanciesali (D) csüggedt (E) dühös

10. Tegyétek betűrend szerinti sorrendbe a felsorolt szavakat, majd olvassátok össze az utolsó betűiket! Mit jelent az így kapott szó?

csata cölöp citera csat cirok csúnya csúf

(A) stafétabot (B) egy ritka fajtája (C) a fabatka szinonimája
(D) kapásjelző, úszó (E) cipőkészítő eszköz

11. A következő állítások Móra Ferenc *Isten kardja* című írására vonatkoznak. Jelöljétek meg az igazakat!

(A) Attila király álmában megjelent egy ősz öregember.
(B) Az öreg egy arany markolatú kardot adott a királynak.
(C) Egy pásztorfiú egy ugyanilyen kardot talált a kunyhójában.
(D) A kadból a fiú ijedségére láng csapott ki.
(E) A történet végén a király a világ pörölyének nevezi magát.

12. Mely szavakba írható a kipontozott helyre egy hosszú kétjegyű mássalhangzó?

(A) ri...el (B) zsíva...al (C) re...ket (D) ku...ancs (E) he...én

13. Mely mondatokban van nyelvhelyességi hiba?

(A) Holnap reggel sajnós muszáj lesznek korán kelni.
(B) Júliusban Görögbe megyünk nyaralni.
(C) A ház, amelyben lakunk, vélhetően a múlt században épült.
(D) Kati erősen gondolkozott, fejében mozogtak a kerek.
(E) A gyerekeknek többször is próbálkoznia kell a helyes végeredmény megtalálásáig.

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

14. Írjátok a csapatról vagy a versenyre készüléstről, illetve magatokról egy 2-3 versszakos kis bemutatkozó versikét! Írjátok bele a csapat nevét, esetleg a ti neveiteket, beceneveiteket! Törekedjétek a rímre, ritmusra, és adjátok címet neki!